

Гра слів як стратегія номінації не є типовою для бізнес-сфери, очевидно, з огляду на необхідність підтримання солідного статусу бізнес-установ. Лише у випадку назви рахунку для підлітків спостерігаємо використання мовної гри *Konto МААХ!*, що, звичайно, зумовлено фактором адресата. Взаємодія різних семіотичних систем має місце в разі назви ще одного продукту для підлітків **Konto H2O**. Крім того, у нашому корпусі наявний один приклад прагмоніма, який містить анаграму *Rachunek oszczędnościowy TOP (Twój Oszczędnościowy Program)*. Прецедентна назва використовується в назві рахунку для правоохоронних органів, де мотиватором, очевидно, виступає популярний кіногерой Джеймс Бонд: *Konto 07*. Мотивацію через культурні концепти в поєднанні з інформативними та оцінними мотиваторами констатуємо також у разі таких назв: *Konto Sezam Max, Konto Sezam Start, Konto Sezam Srebrny*.

Таким чином, номінація об'єктів банківської сфери обумовлена завданнями ефективної комунікації. Банківські продукти в більшій мірі рекламуються через персуазивний вплив за допомогою аргументативних мовленнєвих засобів, у т.ч. оцінного характеру. Значних розбіжностей між моделями мотивації в українській та польській мовах не спостерігається.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вінарева О. В. Структурний, семантичний і прагматичний аспекти англословних торгових назв : автореф. дис... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / О. В. Вінарева. – К., 2005. – 20 с.
2. Грушевська Ю. А. Власні назви в російському рекламному тексті : лінгвістичний і функціональний аспекти : автореф. дис... канд. філол. наук : спец. 10.02.02 "Російська мова" / Ю. А. Грушевська. – Дніпропетровськ, 2005 – 17 с.
3. Комолова З. П. Семантическая мотивированность прагмонимов / З. П. Комолова // Проблемы семантики. – М. : Наука, 1974. – С. 333 – 339.
4. Соболева Т. А., Суперанская А. В. Товарные знаки / Т. А. Соболева. А. В. Суперанская. – М. : Наука, 1986. – 176 с.
5. Шестакова С. О. Лексико-семантичні інновації в системі української номінації (на матеріалі ергонімів і прагмонімів) : автореф. дис... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / С. О. Шестакова. – Х., 2002. – 20 с.

КОМУНІКАТИВНА ТАКТИКА ДИСКРЕДИТАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ ПОЛЕМІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ДОБИ РЕФОРМАЦІЇ

КАУСТОВ А. В.

Київський національний лінгвістичний університет

Аномальні комунікативні ситуації залишаються одним із наріжних напрямків дослідження комунікативної лінгвістики (Н. Д. Арутюнова, Л. П. Семененко, Дж. Остин, Дж. Серль, Т. Ван-Дейк, Дж. Лич, Х. П. Грайс), оскільки не тільки дають відповіді на проблеми, пов'язані з процесом комунікації, а й слугують підґрунтям аналізу формування негативних стереотипів в межах національних культур та мовних картин світу (Lander 2006, Pettegree 2005).

В свою чергу саме полемічна література як предмет дослідження дає змогу простежити процес виникнення згаданих стереотипів, бо з метою встановлення природи конфліктної комунікативної ситуації, необхідне залучення ширшого культурного та мовного контексту, а саме художніх текстів, котрі на думку Я. О. Покровської – “сховище емоційного досвіду людства. У них віддзеркалюється стереотипізовані уявлення носіїв мови про невербальний прояв тих чи тих емоцій у певній культурі, у тому числі й емоцій-складників агресивних станів. Вербалізація емоцій у художніх текстах набагато більш інформаційно-навантажена, ніж у живому розмовному мовленні, тому що вони – стилізовані репрезентації уявлень про те, як повинна виражатися та чи інша емоція” [11, с. 3]. Аналіз конфліктної комунікативної ситуації в контексті полемічної літератури видається доцільним в аспекті виявлення основних елементів, що породжують або підсилюють конфлікт на комунікативному рівні через дискредитацію, маніпуляцію, агресію, тощо.

Очевидно, що універсальні для різних епох і народів відповідні типи комунікативних стратегій і тактик варто досліджувати протягом періодів їхнього домінуючого характеру в мовно-культурному контексті [10]. Саме тому добу Реформації, з характерними для неї посиленням впливу релігійного дискурсу й пов’язаною з ним полемікою, початками масової літератури внаслідок винаходу книгодрукування, розглядають як у західноєвропейській [2; 8; 10; 11], так і в українській науковій традиціях як початок формування модерного світобачення та притаманних йому комунікативних стратегій і тактик [9; 10; 17; 21]. Так, на думку С. Плохія, “події реформації та католицької реформи в країнах Західної та Центральної Європи продемонстрували, що церковні конфлікти та примирення можуть бути так само потужним чинником у творенні модерної національної свідомості, як і географічні бар’єри та державні кордони” [10, с. 197].

Правила організації й реалізації комунікативних стратегій в межах полемічної літератури збігаються з феноменом пропаганди та її основних принципів, визначених Норманом Дейвісом [23, с. 500]:

1) принцип спрощення: зменшення всього спектру тактик до простої конфронтації між “Добром” та “Злом”, “Другом” та “Ворогом”;

2) принцип спотворення: дискредитація опонента через поливання брудом, наклепи та пародії;

3) принцип перенесення: маніпуляція вартістю можливого порозуміння на користь однієї сторони;

4) принцип єдності: представлення індивідуального погляду як спільної точки зору всіх “правильно мислячих” людей. Залучення тих, хто вагається через використання відомих авторитетів, соціальний тиск та інстинкт натовпу;

5) принцип оркестровки: нескінченне повторення тих самих послань у різних комбінаціях і варіантах.

Саме в контексті релігійного дискурсу доби Реформації полемічна комунікативна стратегія поляризації виражається найповніше, оскільки спільний сакральний християнський простір переживає в цей час максимальний розкол та диференціацію, зміцнюючи антагонізм між існуючими конфесіями – католицизмом, православ’ям та новоствореними християнськими конфесіями у межах протестантизму [10; 27; 28].

Наше дослідження присвячене комплексному аналізу комунікативної тактики дискредитації на матеріалі української та англійської полемічної літератури доби Реформації в лінгвокультурному й прагматичному аспектах.

Зіставивши тлумачення лексеми *полеміка* (гр. ворожнеча, войовничість) в українських й англійських лексикографічних джерелах, можемо зробити висновок про те, що для полемічного спілкування характерні саме конфліктні комунікативні стратегії:

‘**Суперечка** в пресі, на зборах, диспуті тощо під час обговорення яких-небудь наукових, політичних, літературних і т.ін. питань ... Суперечка – словесне змагання між двома або кількома особами, при якому кожна зі сторін обстоює свою думку, правоту; **спір** // Широке публічне обговорення якого-небудь **спірного питання**; дискусія // **Сварка, чвари** // **Незгоди** між ким-, чим-небудь з певного питання. **Бути в суперечці** (з ким) **рвати стосунки, не розмовляти** з ким-небудь’ [13, с. 64; 2, с. 1031].

‘*An aggressive attack on or refutation of the opinions or principles of another. 2: an aggressive controversialist ... Examples of polemic: her book is a fierce polemic against the inequalities in our society. They managed to discuss the issues without resorting to polemics*’ [26].

За словами Д. Ландера, полеміка – це “військова метафора, ... ніколи не звільнилась від своїх метафоричних витоків; такі писання завжди спостерігалися як зброя, що її використовує один табір проти іншого. ... Відповідно полеміка – це протилежність діалогу або переговорів: мова незгоди використовується з метою швидше знищити опонента, ніж переконати інтерлокутора” [25, с. 11]. Отже, полеміку в обох лінгвокультурах розглядають не як знаряддя порозуміння та злагоди, а як засіб завоювання та поляризації, з наголосом на агресивній комунікативній стратегії.

За спостереженнями Д. Ландера, мета полеміста полягає не на переконанні суб’єкту “атаки” у слушності своїх поглядів, а переконанні якнайширшої аудиторії. [25, с. 11–12]. Це зумовлено роллю адресатів полеміки, що беруть участь у політичному процесі та формуванні громадської думки, впливаючи на стабілізацію чи дестабілізацію влади – “жодна влада на Землі ніколи не трималась на чомусь суттєво іншому, ніж суспільна думка” [8, с. 118]. На думку Д. Ландера [25], з-поміж основних *функцій полеміки* можна виділити три: 1) нищити, 2) поділяти, 3) поляризувати, згідно з якими виокремлюють відповідні *комунікативні тактики*: дискредитації, маніпуляції, провокації, приниження чи образи. На відміну від діалогу чи переговорів з їхньою коректністю та повагою до опонента, ці тактики можна охарактеризувати за принципом – “мета виправдовує засоби”. Тому в межах цих тактик часто використовують такі прийоми, як подання неправдивої інформації під виглядом правдивої, лайка або глузування під адресою опонента тощо.

Зрозуміло, що з огляду на саму природу полеміки, в основі спільних комунікативних тактик полемічної літератури доби Реформації лежить феномен мовленнєвої агресії з її “бажанням принизити соціальний статус адресата або рівень його самооцінки, нанести моральні збитки” [5, с. 23].

На приклад, один з відомих сатириків англіканської Реформації Джон Скелтон (Шелтон – 1460–1529) у своєму скандально відомому творі “Why Come Ye Not to Court?” (1522), таким чином пише про одного з найвпливовіших політиків свого часу – канцлера, архієпископа Томаса Волсі (1473–1530):

“Cardynall is promoted,
Yet with lewde condicyons cotyd,
As herafter ben notyd,
Presumpcyon and vayne glory,
Enuy, wrath, and lechery,
Couetys and glotony,
Slouthfull to do good,
Now frantick, now starke wood” [29, с. 44].

В українській полемічній літературі доби Реформації засоби приниження адресата внаслідок мовленнєвої агресії є також поширеним явищем. Так, зокрема, у відомій відповіді Клірику Острозькому авторства Іпатія Потія останній обіграв факт використання псевдоніма Клірик Острозький, починаючи вже з самої назви свого твору “Отпись на листъ *ниязкого* Клирика Острозького...” і далі: “Слыши, человек добрый *хтожсь*кольвекъ! (Бо ижесь *машкарою* лице свое *закрыль*, трудно тебе познати). И еслись умысльне для того *имя* свое *затаилъ*, *жебысь* смелей *лаяль*, и непытанный будучи, отповедалъ, – зная, ижесь *Катона* не читалъ. И видиш ми се *подобень быти онымъ комедейнымъ жакомъ*, которые (в комедіях) убравшись въ коштовную одежду, носеть на себе особу царьскую, альбо княжати якого зацного (ступаютъ поважне, и готуются, якобы что великого и мудрого мовити хотіли; а коли се забудуть, алижъ ти зъ оное поставы *поважное смеху и шидеръства* полно зъ себе *начинятъ*, бо не то што *потреба*, але што *ся навинетъ до губы бредятъ*); а коли зъ нихъ *зволочуть* царьскую одежду, *по старому, яко жакове, по подъоконью (зъ горщиками) старую пньсьнъ* поючи *Павъперибусъ, бегаютъ*” [12, с. 1043].

Сама агресія розглядається як “будь-яка форма поведінки, спрямована на образ або нанесення шкоди іншій живій істоті, що не бажає такої поведінки по відношенню до себе” [1, с. 26].

Саме “витіснення-знищення” опонента із комунікативного простору шляхом його дискредитації відігривало важливу роль серед тактик полемічної традиції доби. “Пристрасність, як у грубій формі, так і у вигадливій, була всюди. Всі сторони шукали можливості виключити своїх ворогів з національної спільноти за допомогою *наклепів* або *образ*” [30, с. 635]. При цьому використовуються всі засоби вербальної агресії [16, с. 221].

Експлетивний – різкий, імпульсивно-емоційний, з використанням лайки, погроз, категоричними висновками, вимогами та закличками.

В українській полемічній літературі доби Реформації цей засіб притаманний передусім творам Івана Вишенського, зокрема його “Посланню до єпископів”: “Также и вы панове бискупы сѣдите на мѣстахъ епископскихъ, але на достоинствѣ и учтивости нѣ сѣдите; сѣлами владѣете, але вашими душами *дьяволь* владѣеть; пастырами *ся* зовете, але есте волки; священными *ся* зовете есте прокляти; епископами *ся* именуєте, але есте мучители, духовными *ся* быти розумѣете, але есте поганцы и язычники ... Вѣмъ, яко *вышшыє* есте и я вамъ

признати мушу, але чревомъ розкошнѣйшимъ и горломъ сластолюбнѣйшимъ и помысломъ пышнѣйшимъ и лихоимствомъ нусытѣйшимъ” [3, с. 242–243].

В англійській полемічній літературі доби Реформації, на нашу думку, один з найяскравіших прикладів експлетивного засобу мовної агресії – це проповідь від 25 листопада 1646 р. в Палаті Громад відомого радикального парламентаря та священнослужителя Вільяма Делла (1607-1669), у якій він в агресивній манері звинуватив Вестмінстерську асамблею богословів як останню опору антихриста в Королівстві (як наслідок, Делла ніколи більше не запросили проповідувати в Палаті) [15, с. 103].

“The Clergy-Antichristian power wherever it is, will still sit upon the power of the Nation, the power of Antichrist so domineering over the powers of the world, that none but the power of Christ can cast it off; that will still be uppermost, what power foever is supreme” [24, с. 118].

Маніпуляційний засіб вербальної агресії – з використанням раціонально-обґрунтованих форм вербальної агресії, що спирається на трансформації та перекручуванні початкового змісту з використанням образливих ярликів та засобів дифамації.

Ураховуючи християнський релігійний контекст полемічного дискурсу, це відбувається через порушення сакрального простору опонента, що був перед тим спільним – ідентифікацію опонента із полюсом зла християнського світобачення – дияволом. При цьому головний опонент як для православ'я так і протестантизму – католицька церква уособлювалась Папою Римським, якого називали Антихристом, використовуючи з метою обґрунтування відповідні цитати Святого Письма [15].

В українській полемічній традиції один з найвідоміших творів, що продовжував цю традицію був “Казанье святого Кирила, патріархи ієрусалимского, о антихристѣ и знаках его” Стефана Зизанія. Використовуючи авторитет одного з представників християнської патристики Кирила Єрусалимського (315-386) та відповідні пасажі з Біблії, автор подає знаки наближення антихриста, прив'язуючи їх до Папи Римського:

“Перше Христос на землю пришол убого, покорно, не славно, и дому своего ту на земли не маючи. А то чинил для тых причин. ... абы антихриста и слуг его указал, которій во всем ему противни: горди, вывышени, богати, славни, Христовым прикры и страшливи, фортелем, а кгвалтом всѣх за собою тягнуци, сами долегливостей не терпячи, всѣ бѣды задаючи, а наиболее Христовым. Не так о убогих, як о богатих стараючися и их подсѣдаючи, хотячи ся на сем свѣтѣ воцарити, и кто бы ся им не покорил — мучителѣ окрутные, о которых, нам даючи, Христос престорогу мовил: “Княжа свѣта сего идет, але во мнѣ не маест нѣчого”, то ест, не в моих мѣсце буде мѣти. ... Яко Христос час приходу своего и конец того свѣта жадному не ознаймил, толко знаки певные и престорогу для антихристов оповѣл, которіи оному остатнему антихристу, люд до купы зводячи, пред его приходом мѣли повстати” [6, с. 272]

За цим самим принципом використання Біблії як прецедентного тексту та маніпуляційних засобів мовної агресії йде й Томас Кранмер (1489-1556) – перший протестантський архієпископ Кентерберійський та радник короля Генріха VIII, що писав: “Whereof it followeth Rome to be the seat of antichrist, and the pope

to be very antichrist himself. I could prove the same by many other scriptures, old writers, and strong reasons” [22, с. 16], використовуючи для подальшого обґрунтування цитати з видінь Даниїла есхатологічного характеру (Дан. 7:8-24).

Іллокутивний намір в обох випадках посилюється фактом використання *есхатологічної* прив’язки Папи Римського до антихриста, що в контексті тогочасного світобачення провіщувало наближення кінця світу та посилювало почуття страху та непевності (Делюмо 1994). “Ми повинні розглядати це на більш широкому фоні кризи тривоги і надії з приводу наближення кінця світу. Протягом багатьох століть міленаристські ідеї мали тенденцію виходити на поверхню під час соціальних криз. ... Реформація стимулювала думки про кінець світу в першу чергу тому, що ототожнювала папу з антихристом, падіння якого відбудеться в останні часи” [15, с. 338].

Імпліцитний засіб вербальної агресії – завуальоване вираження відповідного іллокутивного наміру через посередні мовленнєві акти, непрямі предикації та іронічні інвективи..

Одним із перших в українській полемічній літературі цю традицію започаткував Герасим Смотрицький в трактаті “Ключ царства небесного” 1587 р.:

“Претождь церковъ святая соборная вселенская, розумѣючи добре оныя слова живые пастора своего вѣчного, не единому але пятемь уставила, и узаконила тою духовною властью а свыше данымъ пастырствомъ, по преданию апостолскому надъ собою рядити, и справовати. ... Отчого потомъ пятый, который засѣдалъ мѣстце первое гордостю и лакомствомъ и многою славою свѣта того за наданемъ великихъ панствъ и богатствъ зведеный, отступилъ дороги правое, и оного товаришства и братства собѣ ровнаго, где могъ единъ другого простерегати, и направляти. Захотѣлося ему самому поднести столицу свою на заходѣ солнца, и ровнатися Богу вышънему” [14, с. 246].

Паралелі із Біблією – прецедентним текстом в межах європейської культурної спадщини розкривають приховану іллокуцію – порівняння папи із біблійним антихристом: “Ти помазаний Херувим хоронитель, і Я дав тебе на святу гору Божу, ... аж поки не знайшлася на тобі несправедливість. Стало високим твоє серце через красу твою, ти занапастив свою мудрість через свою красу (в інших перекладах марнославство)” (Єз. 28:14-17) . “Ти ж сказав був у серці своєму: Зійду я на небо, повище зір Божих поставлю престола свого, і сяду я на горі збору богів, на кінцях північних, підіймуся понад гори хмар, уподібнюсь Всевишньому!” (Іс. 14:13-14) Крім імпліцитного завуальованого характеру, але зрозумілого водночас тогочасній аудиторії, автор посилює наслідки дискредитації через авторитет ідеологічного дискурсу, для якого Святе Письмо залишалось основним підґрунтям.

Завуальоване вираження іллокутивного наміру пояснюється, на думку К. Хілла, небажанням йти на відкриту конфронтацію з владою і тому полемісти часто звертались до політики метафорично [15, с. 75]. Саме використання сатиричних метафор, символів та алегорій інвективного характеру стають улюбленим засобом імпліцитного засобу мовленнєвої агресії в тогочасній традиції:

“Adew, Philosophia,
Adew, Theologia!
Welcome, dame Simonia,

With dame Castrimergia,
 To drynke and for eate
 Swete yocras and swete meate!
 To kepe his flessche chast,
 In Lent for a repast
 He eateth capons stewed,
 Fesaunt and partriche mewed,
 Hennes, checkynges, and pygges;
 He foynes and he frygges,
 Spareth neither mayde ne wife:
 This is a postels lyfe!” [29, с. 33].

Отже, спираючись на розглянуті тексти, ми спостерігаємо спільні форми в тактиках комунікативної дискредитації в полемічних традиціях англійської та української літератури доби Реформації, що зумовлено не тільки спільним християнським ідеологічним дискурсом, а й універсальними засобами реалізації конфліктної комунікативної стратегії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бэрон Р., Ричардсон Д. Агрессия / Р. Бэрон, Д. Ричардсон – СПб. : Питер, 2001. – 352 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К. : ВТФ “Перун”, 2005. – 1728 с.
3. Вишенский И. Послание Афонскаго монаха Юанна Вишенскаго къ митрополиту и епископамъ Югозападной Руси, принявшимъ унію / И. Вишенский // Акты относящиеся к истории Южной и Западной России. – Т. 2. – СПб., 1865. – 300 с.
4. Делюмо Ж. Ужасы на Западе: исследование процесса возникновения страха в странах Западной Европы XIV-XVII вв. / Жан Делюмо. – М. : Голос, 1994. – 408 с.
5. Жельвис В.И. Эмотивный аспект речи / Владимир Ильич Жельвис – Ярославль : ЯрГУ, 1990. – 157 с.
6. Зизаній С. Казанье святого Кирила, патріархи ієрусалимского, о антихристѣ и знаках его / С. Зизаній // Українська література XIV-XVI ст. – К. : Наукова думка, 1988. – 600 с.
7. Михальская А.К. Русский Сократ : лекции по сравнительно-исторической риторике / Анна Константиновна Михальская. – М. : Академия, 1996. – 189 с.
8. Ортега-и-Гассет, Х. Избранные труды / Хосе Ортега-и-Гассет. – М. : Весь мир, 2000. – 704 с.
9. Поплавська Н. М. Полемісти. Риторика. Переконування. (Українська полемічно-публіцистична проза XVI – початку XVII ст.) / Наталія Миколаївна Поплавська. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – 379 с.
10. Плохій С. Наливайкова віра : козацтво та релігія в ранньомодерній Україні / Сергій Плохій. – К. : Критика, 2006. – 496 с.
11. Покровская Я. А. Отражение в языке агрессивных состояний человека (на материале англо- и русскоязычной художественной прозы) : дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.20 “Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание” / Яна Александровна Покровская. – Волгоград, 1998. – 178 с.
12. Потій И. Отпись на листъ няякого Клирика Острозького / И. Потій // Русская историческая библиотека. – Т. 19. – П., 1903. – 2004 с.
13. Словник української мови : в 11 т. – Т. 7. – К. : Наукова думка, 1976. – 723 с.

14. Смотрицкий Г. Ключ Царства Небесного / Г. Смотрицкий. – К., 1887 – Т. 7. – Ч. 1. – 801 с.
15. Хилл К. Английская Библия и революция XVII в. / Кристофер Хилл. – М. : ИВИ РАН, 1998. – 490 с.
16. Шейгал Е. И. Вербальная агрессия в политическом дискурсе / Е. И. Шейгал // Вопросы стилистики. – Саратов : Сарат. ун-т, 1999. – Вып. 28. – С. 204–222.
17. Шевченко В. В. Унійна проблематика та її полемічний дискурс в житті Русь-України середини XV – кінця XVI ст. : автореф. дис. ... доктора філос. наук : спец. 09.00.11 “Рельгійнознавство” / В. В. Шевченко – К., 2004. – 18 с.
18. A Companion to Satyre. – Oxford : Blackwell Publishing, 2007. – 624 p.
19. Barbour R. Literature and religious Culture in Seventeenth-Century England / Reid Barbour. – Cambridge : Cabridge University Press, 2004. – 292 p.
20. Berman H. J. Law and Revolution. The Impact of the Protestant Reformations on the Western Legal Tradition / Harold J. Berman. – L. : Harvard University Press, 2003. – 537 p.
21. Chynczewska-Hennel T. Świadomość narodowa szlachty ukraińskiej i kozaczyzny od schyłku XVI do połowy XVII w. / Teresa Chynczewska-Hennel. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1985. – 190 s.
22. Cranmer T. Works / Thomas Cranmer. – Cambridge : Cambridge University Press, 1844. – V. 1. – 978 p.
23. Davies N. Europe : A History / Norman Davies. – L. : Cambridge University Press, 1997. – 1392 p.
24. Dell W. Several Sermons and Discourses / William Dell. – L. : Cambridge University Press, 1709. – 680 p.
25. Lander J. M. Inventing Polemic. Religion, Print, and Literary Culture in Early Modern England / Jesse M. Lander – Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – 324 p.
26. Meriam-Webster Dictionary. An Encyclopaedia Britannica Company. – Режим доступу : <http://www.merriam-webster.com/dictionary>.
27. Pettegee A. Reformation and the Culture of Persuasion / Andrew Pettegee. – Cambridge : Cambridge University Press, 2005. – 237 p.
28. Rosendale T. Liturgy and Literature in the Making Protestant England / Timothy Rosendale. – Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – 249 p.
29. Skelton J. The Poetical Works : in 2 v. / John Skelton. – V. 2. – L., 1863. – 581 p.
30. The Cambridge History of Early Modern English Literature. – Cambridge : Cambridge University Press, 2006 – 976 p.

СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВВОДНОГО И ВЫВОДНОГО ЗНАЧЕНИЯ ЗАГОЛОВКА ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА

КОЛЕСНИКОВА Е. Я.

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

Сопоставительная (контрастивная, конфронтативная) семантика, как известно, – достаточно молодая ветвь сопоставительного языкознания, которое, в свою очередь, выделилось из общего потока сравнительно-исторических исследований, направленных на выявление общих и специфических характеристик разных языков, представленных в их историческом развитии.